

O B S A H:

1/ ZMĚNY V ZÁKONU O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ – „MALÁ DŮCHODOVÁ REFORMA“

2/ ZVYŠOVÁNÍ STAROBNÍHO DŮCHODU PŘI JEHO POBÍRÁNÍ A VÝKONU VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI

3/ SDĚLENÍ MPSV O ROZHODNÉ ČÁSTCE PRO URČENÍ NÁROKŮ ZAMĚSTNANCŮ PŘI PLATEBNÍ NESCHOPNOSTI ZAMĚSTNAVATELE

4/ SDĚLENÍ MPSV 128/2011 Sb.

5/ ODVODY Z ODMĚN PŘEDSEDŮ MATURITNÍCH KOMISÍ, KOMISAŘŮ A HODNOTITELŮ – vztahuje se jen na některé střední školy a gymnázia

6/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

Příloha: Věkové hranice pro odchod do důchodu

Praha 27. května 2011

Vážení přátelé,

V dnešním čísle informačního servisu přinášíme informaci o Tzv. „malé důchodové reformě“, která reaguje na rozhodnutí Ústavního soudu, který v loňském označil výpočet důchodu za nespravedlivý pro vyšší příjmové skupiny. Další změny v zákonech (zákoník práce, zákon o NP, zákon o zaměstnanosti) připravují naši zákonodárci od 1. ledna 2012 a budeme Vás o nich včas informovat.

UPOZORNĚNÍ:

V průběhu měsíce července a srpna budeme opět odpovídat pouze na jednom telefonním čísle, a to na čísle **224311286**

1/ ZMĚNY V ZÁKONU O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ – „MALÁ DŮCHODOVÁ REFORMA“

Změny v zákonu o důchodovém pojištění reagují na rozhodnutí Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 135/2010 Sb., kterým Ústavní soud rozhodl, že způsob výpočtu důchodu znevýhodňuje zaměstnance s vyššími příjmy a uložil zákonodárcům, aby od 30. září 2011 tuto „nespravedlnost“ odstranili.

Vládní návrh změn v zákonu o důchodovém pojištění nazývaný též „malá důchodová reforma“ mění nejen pravidla pro výpočet důchodu, ale i některá další ustanovení, která nebyla Ústavním soudem napadena. Z jednotlivých změn se naši práce dotknou zejména tyto změny:

- První zásadní změna spočívá v tom, že se **ruší stanovování základní výměry důchodu pevnou částkou** a nově se bude tato výměra vypočítávat procentní sazbou z průměrné mzdy (§ 4 odst. 2).

Průměrná mzda se zjistí jako součin všeobecného vyměřovacího základu (VVZ) za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje a koeficientu pro jeho přepočtení. Vypočtená částka průměrné mzdy se zaokrouhluje na koruny nahoru.

Náš odhad průměrné mzdy pro roky 2012 až 2015 vychází ze současného růstu naší ekonomiky a předpokládáme, že bude činit:

v roce 2012 – 25500 Kč

v roce 2013 – 26300 Kč

v roce 2014 – 27100 Kč

v roce 2015 – 28000 Kč.

Podle změněného § 33 odst. 1 činí **výše základní výměry starobního důchodu 9% z průměrné mzdy** měsíčně. Podle změněného § 54 odst. 3 se základní výměra zaokrouhluje na desetikoruny směrem nahoru. Tzn., že pevně stanovených 2230 Kč, bude platit pouze do konce roku 2011 a pro rok 2012 se již základní výměra důchodu vypočte z průměrné mzdy, tj. ze součinu VVZ a koeficientu pro jeho přepočtení za rok 2010. Základní výměra důchodu by činila:

V roce 2012 dle předpokládané průměrné mzdy by to bylo 2300 Kč (25500x0,09)

V roce 2013 dle předpokládané průměrné mzdy by to bylo 2370 Kč (26300x0,09)

V roce 2014 dle předpokládané průměrné mzdy by to bylo 2440 Kč (27100x0,09)

V roce 2015 dle předpokládané průměrné mzdy by to bylo 2520 Kč (28000x0,09).

- Další změna byla provedena ve **výpočtovém základu (§ 15)**, kde se změnil text takto:

(1) V období od 30. září 2011 do 31. prosince 2014 se výpočtový základ stanoví z osobního vyměřovacího základu (§ 16) tak, že

a) do částky první redukční hranice se počítá 100 %,

b) z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se v období od 30. září 2011 do 31. prosince 2011 počítá 29 %, v roce 2012 se počítá 28 %, v roce 2013 se počítá 27 % a v roce 2014 se počítá 26 %,

c) z částky nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice se v období od 30. září 2011 do 31. prosince 2011 počítá 13 %, v roce 2012 se počítá 16 %, v roce 2013 se počítá 19 % a v roce 2014 se počítá 22 %,

d) z částky nad třetí redukční hranici se v období od 30. září 2011 do 31. prosince 2011 počítá 10 %, v roce 2012 se počítá 8 %, v roce 2013 se počítá 6 % a v roce 2014 se počítá 3 %.

(2) V období po roce 2014 se výpočtový základ stanoví z osobního vyměřovacího základu (§ 16) tak, že

a) do částky první redukční hranice se počítá 100 %,

b) z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 26 %,

c) k částce nad druhou redukční hranici se nepřihlíží.

(3) V období od 30. září 2011 do 31. prosince 2014 činí první redukční hranice 44 % průměrné mzdy, druhá redukční hranice činí 116 % průměrné mzdy a třetí redukční hranice činí 400 % průměrné mzdy. V období po roce 2014 činí v kalendářním roce první redukční hranice 44 % průměrné mzdy a druhá redukční hranice činí 400 % průměrné mzdy. Částky redukčních hranic se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

(4) Za průměrnou mzdu se pro účely tohoto zákona považuje částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje, a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu; vypočtená částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Průměrná mzda stanovená pro kalendářní rok podle věty první však nesmí být nižší než průměrná mzda stanovená pro bezprostředně předcházející kalendářní rok.

(5) Při stanovení výpočtového základu podle odstavců 1 až 4 se použijí redukční hranice platné pro rok přiznání důchodu.”

Souhrn změn ve zjišťování výpočtového základu jsme se pokusili dát do přehledné tabulky:

Z osobního vyměřovacího základu se do výpočtového základu započte v procentech

	do 29.9.2011	od 30.9.2011	2012	2013	2014	po roce 2014
1.redukč.hr.	100%	100%	100%	100%	100%	100%
nad 1. do 2.	30%	29%	28%	27%	26%	26%
nad 2. do 3.	10%	13%	16%	19%	22%	-
nad 3.red.hr.		10%	8%	6%	3%	-

Dle předpokládaného růstu průměrného mzdy by se měly redukční hranice vyvíjet takto:

Redukční hranice v korunách dle předpokládané průměrné mzdy

	do 29.9.2011	od 30.9.2011	2012	2013	2014	po roce 2014
1. redukč. hr.	11000	10886	11220	11570	11920	12320
2. redukč. hr.	28200	28699	29580	30500	31440	112000
3. redukč. hr.		98960	102000	105000	108400	-

- V § 18 se změnil **odstavec 1** takto:

(1) Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak.”

Z této změny vyplývá, že při výpočtu osobního vyměřovacího základu se budou do rozhodného období zahrnovat všechny roky následující po roce, v němž pojištěnec dosáhne 18 let věku. Dosud bylo rozhodným obdobím, období 30 kalendářních roků před rokem přiznání důchodu. To, že se do rozhodného období nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986 zůstává v odstavci 4 i nadále zachováno.

- V § 31, který řeší poskytování **předčasného starobního důchodu**, se změnil text takto:

(1) Pojištěnec má nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo 3 a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše

a) 3 roky, pokud jeho důchodový věk je nižší než 63 let,

b) 5 roků, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let a dosáhl věku alespoň 60 let.”

Tato změna reaguje na posunutí důchodového věku pro všechny pojištěnce na nejméně 67 let. Takže ten, jehož důchodový věk bude 67 let, bude moci odejít do předčasného starobního důchodu nejdříve 5 roků před dosažením důchodového věku, tj. v 62 letech. Podle dosud platného znění zákona mohl odejít již v 60-ti letech, ale zde platil důchodový věk 65 let. Tato změna nabývá účinnosti až od 1. 1. 2012

- Další změny jsou provedeny v **§ 32**, kde se řeší **důchodový věk**

Pro pojištěnce narozené v období let 1936 až 1977 (dosud bylo 1968) se důchodový věk stanoví podle tabulky, která je přílohou tohoto čísla. U pojištěnců narozených po roce 1977 se důchodový věk stanoví tak, že se k věku 67 let přičte takový počet kal. měsíců, který odpovídá dvojnásobku rozdílu mezi rokem narození pojištěnce a rokem 1977. Z těchto změn vyplývá, že osoba narozená v roce 1989 bude odcházet do starobního důchodu až v 69 letech ($1989-1977=12 \times 2=24$)...

- V **§ 36** se mění způsob **krácení procentní výměry předčasného starobního důchodu** takto:

Výše procentní výměry starobního důchodu se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o

- a) 0,9% výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů,
- b) 1,2% výpočtového základu za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne,
- c) 1,5% výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne.

Z této změny vyplývá, že se procentní výměra předčasného starobního důchodu bude krátit v období od 361. kal. dne 720. kal. dne více než dosud, a to o 0,3%. Takže pokud někdo požádá o předčasný starobní důchod a bude mu chybět 720. kal dnů do dosažení důchodového věku, zkrátí se mu procentní výměra důchodu o 8,4% ($4 \times 0,9 + 4 \times 1,2$). Do konce roku 2011 by krácení činilo pouze 7,2%.

- K určitému zpřísnění dochází i v poskytování **vdovského a vdoveckého důchodu** (§ 50)

Nárok na vdovský důchod vznikne znova jestli se splní některá z podmínek v odst. 2 (péče o nezaopatřené dítě, péče o rodiče závislé na péči ve II. a IV. stupni apod.) do dvou let po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod. Dosud stačilo splnit některou z podmínek do 5 let (§ 50 odst. 4).

Dále se ruší v § 50 odst. 5 věta druhá, která umožňovala poskytnutí částky ve výši 12 měsíčních splátek v případě, že uzavřela nové manželství.

Obě tyto změny začnou platit až od 1. 1. 2012 a podle přechodného ustanovení se u osob, kterým vznikl nárok na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. 1. 2012 bude posuzovat opětovné splnění podmínek do 5 let po zániku předchozího nároku na tento důchod.

- Kompletně se změnil **§ 67**, který řeší **zvyšování důchodů**

Zvyšování důchodů bude prováděno na základě růstu indexu spotřebitelských cen a na základě růstu mezd. Vycházet by se přitom mělo z údajů českého statistického úřadu. Zvyšování důchodů by mělo být nezávislé na tom, která vláda zde vládne a mělo by být sděleno vyhláškou MPSV.

- Podle prvního **přechodného ustanovení** se výše důchodů, na které vznikl nárok před 30. zářím 2011 a které se přiznají ode dne, který spadá do období po 29. září 2011 stanoví podle nového znění zákona

Tzn., že pokud vznikl nárok na starobní důchod např. 5. srpna 2011 a pojištěnec si požádá o jeho přiznání až od 10. října 2011, bude mu tento důchod vypočten již podle novelizovaného zákona o důchodovém pojištění.

- **Účinnost** tohoto zákona je od **30. 9. 2011** s výjimkami, které byly uvedeny v předchozím textu.

KDY BY MĚL ZAMĚSTNANEC POŽÁDAT O PŘIZNÁNÍ STAROBNÍHO DŮCHODU PŘED NEBO PO TÉTO NOVELE?

Zde bude záležet na mnoha faktorech, které můžou rozhodování ovlivnit:

- pokud bude mít zaměstnanec osobní vyměřovací základ nižší než 35000 Kč a dosáhne důchodového věku před 30. 9. 2011, je výhodnější si požádat o přiznání starobního důchodu k datu dosažení důchodového věku,
- naopak pro zaměstnance s vyšším osobním vyměřovacím základem než 35000 Kč by bylo výhodnější si požádat až po 29. 9. 2011,
- pokud má zaměstnanec tzv. „informativní list důchodového pojištění,“ je možno si na stránkách Ministerstva práce spočítat výši důchodu před 30. 9. a od 30. 9. 2011 (po „chvilce praxe“ trvá tento výpočet cca 15 minut). Požádat o informativní list DP lze ještě nyní a propočet se stihne ještě před 30. 9.,
- žádat za každou cenu o přiznání předčasného starobního důchodu s trvalým krácením není třeba, protože díky postupné úpravě zápočtu redukčních hranic a valorizaci redukčních hranic by nemělo docházet ke snížení důchodů, ale pouze „k jejich nižšímu růstu“ u středně příjmových skupin, než u zaměstnanců s vyššími příjmy, kde bude růst vyšší.

V příštím čísle přineseme konkrétní výpočty před 30. 9. a po 30. 9. 2011.

2/ ZVYŠOVÁNÍ STAROBNÍHO DŮCHODU PŘI JEHO POBÍRÁNÍ A VÝKONU VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI

Od 1. 1. 2010 se může poživateli starobního důchodu zvyšovat starobní důchod při výkonu výdělečné činnosti. Tato změna vyplývá z úpravy § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, který zní:

(4) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom starobní důchod v plné výši podle § 37 odst. 1, za každých 360 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 0,4 % výpočtového základu. Nárok na zvýšení procentní výměry starobního důchodu podle věty první má pojištěnec vždy po 2 letech, pokud výdělečná činnost trvala nepřetržitě po tuto dobu, nebo po skončení výdělečné činnosti; za nepřetržité trvání výdělečné činnosti se považuje i to, kdy na kalendářní den skončení výdělečné činnosti bezprostředně navazuje kalendářní den, v němž výdělečná činnost znovu vznikla. Ustanovení odstavce 2 věty třetí platí zde obdobně.

CO Z TOHO PRO ZAMĚSTNANCE VYPLÝVÁ?

- o zvýšení lze požádat po 2 letech, pokud výdělečná činnost trvala nepřetržitě; za nepřetržité trvání výdělečné činnosti se považuje i to, kdy na kalendářní

den skončení výdělečné činnosti bezprostředně navazuje kalendářní den, v němž výdělečná činnost znovu vznikla

- nebo lze o zvýšení požádat po získání doby důchodového pojištění alespoň 360 kalendářních dnů a skončení výdělečné činnosti před uplynutím dvou let
- přitom se za výkon výdělečné činnosti nepovažuje doba neplaceného volna, doba neomluvené absence, doba pracovní neschopnosti a doba ošetřování člena rodiny.

KDO SI MŮŽE POŽÁDAT O ZVÝŠENÍ UŽ NYNÍ?

O zvýšení důchodu si můžou požádat všichni poživatelé starobního důchodu, kteří od 1. 1. 2010 do současnosti splnili podmínku doby pojištění alespoň 360 kal. dnů a ukončili výdělečnou činnost nebo skončení a nový vznik výdělečné činnosti na sebe bezprostředně nenavazují.

Např. starobní důchodce pracoval od 1. 1. 2010 do 31. 3. 2011 a získal u něho dobu pojištění 368 kal. dní (zbytek byl v pracovní neschopnosti). Do nového zaměstnání již od 1. dubna nenastoupil, takže si může požádat místně příslušnou OSSZ o zvýšení důchodu. Starobní důchod by mu měl být zvýšen od měsíce následujícího po měsíci, kdy splnil podmínku doby pojištění 360 kal. dnů.

Z ČEHO SE BUDE ZVÝŠENÍ DŮCHODU POČÍTAT?

Zvýšení by se vypočetlo ve výši 0,4% z výpočtového základu pojištěnce. Výpočtovým základem je vlastně osobní vyměřovací základ po redukcii.

Např. výpočtový základ starobního důchodce uvedeného v předchozím příkladu činil při odchodu do starobního důchodu 13844 Kč. Výše starobního důchodu bude po valorizaci vyšší o 56 Kč ($13844 \times 0,004$).

CO BUDE SE ZVYŠOVÁNÍM TĚCHTO DŮCHODŮ DO BUDOUCNA?

Vzhledem k tomu, že si zákonodárci uvědomili relativně malý přínos pro poživatele důchodu a hodně administrativy s tím spojené, je připravena novela zákona o důchodovém pojištění. V rámci této novely se počítá s tím, že by zvýšení procentní výměry bylo prováděno automaticky bez žádosti vždy po uplynutí 720 kal. dnů pojištění nebo po skončení výdělečné činnosti. Podklady k tomu potřebné mají kompetentní orgány v podobě evidenčních listů DP.

3/ SDĚLENÍ MPSV O ROZHODNÉ ČÁSTCE PRO URČENÍ NÁROKŮ ZAMĚSTNANCŮ PŘI PLATEBNÍ NESCHOPNOSTI ZAMĚSTNAVATELE

Sdělením 129/2011 Sb. vyhláší MPSV rozhodnou částku pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona 118/2000 Sb. o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele ve výši **23951 Kč**. Tato částka bude platit pro výpočet nároků pro období od 1. května 2011 do 30. dubna 2012.

Výpočet maximální výše bude vypadat v tomto období takto:

$$23951 \times 1,5 = 35927 \text{ Kč.}$$

Celková výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci nesmí tudíž v období od 1. 5. 2011 do 30. 4. 2012 překročit za jeden měsíc částku 35927 Kč (tj. 1,5 násobek průměrné mzdy v NH za předchozí rok). Mzdové nároky zaměstnance vůči jednomu a témuž zaměstnavateli může Úřad práce uspokojit pouze jednou v období jednoho roku.

4/ SDĚLENÍ MPSV 128/2011 Sb.

Sdělením 128/2011 Sb. vyhlásilo MPSV částku odpovídající 50% a 25% průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství ve výši **11900 Kč resp. 5900 Kč**. Tyto částky budou použity pro účely státní sociální podpory, kde se z nich vychází při stanovení příjmu OSVČ pro posouzení vzniku nároku na příslušnou dávku. Tzn., že u OSVČ, která podnikala po celé rozhodné období, by se za měsíční příjem uvedla nejméně částka 11900 Kč. Pokud by příjem OSVČ byl vyšší než tato částka, zahrnula by se částka vyšší, vypočtená ze skutečných příjmů snížených o výdaje. U OSVČ, která podle svého prohlášení činnost v předchozím roce nevykonávala, by se uvedla nejméně částka 5900 Kč.

Tento „minimální příjem“ se nepoužije u OSVČ, jejichž činnost se považuje za tzv. „vedlejší samostatnou výdělečnou činnost“. To se bude týkat např. OSVČ, která je současně jako zaměstnanec a pracuje v zaměstnání, které zakládá účast na důchodovém pojištění. Obdobně se minimální příjem nepoužije u osob, které jsou OSVČ a současně pobírají invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně nebo starobní důchod nebo pobírají rodičovský příspěvek nebo se soustavně připravují na budoucí povolání apod.

5/ ODVODY Z ODMĚN PŘEDSEDŮ MATURITNÍCH KOMISÍ, KOMISAŘŮ A HODNOTITELŮ – vztahuje se jen na některé střední školy a gymnázia

V § 47 vyhlášky 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou je řešeno odměňování předsedů maturitních komisí, komisařů a hodnotitelů takto:

- (1) Předsedovi zkušební maturitní komise náleží odměna ve výši 130 Kč za každou započatou hodinu výkonu činnosti předsedy.*
- (2) Komisaři náleží odměna ve výši 130 Kč za každou započatou hodinu výkonu činnosti komisaře.*
- (3) Hodnotiteli náleží odměna ve výši 100 Kč za jednu opravenou písemnou práci.*
- (4) Odměna podle odstavců 1 až 3 přísluší na základě smlouvy uzavřené podle občanského zákoníku; splatná je v pravidelných termínech pro výplatu mzdy nebo platu pro zaměstnance v pracovním poměru.*

Vzhledem k tomu, že odměny budou vypláceny na základě smlouvy uzavřené podle občanského zákoníku, objevily se dotazy, co se bude z těchto odměn odvádět? K problematice odvodů daně z příjmů, pojistného na SZ a pojistného na VZP se nám podařilo sehnat tato stanoviska:

▪ **K dani z příjmů**

Podle stanoviska Generálního finančního ředitelství „je odměna za výkon funkce školního maturitního komisaře a předsedy maturitní komise příjmem podle § 6 zákona o daních z příjmů, u kterého je plátcem daně povinen srazit zálohu na daň podle § 38h odst. 1 ZDP, pokud se nejedná o příjem, který byl zdaněn daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, tj. příjem do 5000 Kč, u kterého nebylo

podepsáno Prohlášení k dani“. Odměny hodnotitelů, kteří jsou zároveň zaměstnanci, budou přidaňovány k ostatním příjmům u zaměstnavatele.

▪ **K odvodu pojistného na sociální zabezpečení**

Podle stanoviska Ministerstva školství je třeba rozlišit, zda se jedná o hodnotitele nebo maturitního komisaře či předsedu maturitní komise.

Odměny hodnotitelů

Na hodnotitele písemných prací se v roce 2011 pohlíží jako na zaměstnance, neboť svoji funkci vykonávají v pracovněprávním vztahu ke škole, jejímiž jsou pedagogickými pracovníky. Použije se tedy § 5 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., který stanovuje povinnost **odvést pojistné na SZ**.

Odměny předsedů a komisařů

Komisaři a předsedové nejsou vůči CZVV, resp. škole, kde se maturitní zkouška koná, v postavení zaměstnanců, a nejsou ani považováni za zaměstnance ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 589/1992 Sb., § 5 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, resp. § 5 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Z toho vyplývá, že nejsou nemocensky ani důchodově pojištěni a pojistné na SZ se **neodvádí**.

▪ **K odvodu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění**

Podle § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb. se fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, považuje pro účely zdravotního pojištění za zaměstnance (na rozdíl od předpisů v oblasti sociálního zabezpečení se zde proto nezkoumá povaha činnosti, ale způsob zdanění příjmů z této činnosti).

Škola v případě předsedy a hodnotitele a CZVV v případě komisařů má povinnost do 8 dnů ode dne „nástupu“ těchto osob „do zaměstnání“ oznámit tuto skutečnost příslušné zdravotní pojišťovně v souladu s § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb. Dnem „nástupu předsedy, hodnotitele a komisaře do zaměstnání“ také **vzniká povinnost školy, resp. CZVV povinnost platit za tyto osoby část pojistného**. Za den „nástupu do zaměstnání“ se ve smyslu § 8 odst. 2 písm. i) zákona č. 48/1997 Sb. považuje den nástupu do funkce, tedy den, kdy byla vykonána první činnost, za niž náleží dané osobě odměna podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb.

6/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

32/2011 Zaměstnanec, u kterého provádíme srážky ze mzdy u nás končí pracovní poměr z důvodu nadbytečnosti a bude mu vyplaceno tříměsíční odstupné. Musíme z tohoto odstupného provést srážku ze mzdy, i když z něho zaměstnanci, po provedení srážky, nic nezůstane? Nelze v tomto případě uplatnit vyplacení mzdy za delší období?

Od 1. 1. 2007, kdy vstoupil v platnost nový zákoník práce a byl novelizován občanský soudní řád, je třeba provádět srážky ze mzdy i z odstupného. Pokud bude odstupné vyplaceno v měsíci skončení pracovního poměru a nebude vypláceno po dohodě se zaměstnavatelem v měsíčních splátkách, je třeba odstupné zahrnout do čisté mzdy v měsíci výplaty odstupného a potom bude většina odstupného použita na úhradu pohledávek. V poslední době jsme se ale setkali se stanoviskem soudu, který umožnil uplatnit § 285 občanského soudního řádu a vypočítat srážky ze mzdy za

každý měsíc samostatně, tzn., že zaměstnavatel z odstupného za každý měsíc, za který bylo odstupné poskytnuto uplatnil nezabavitelné částky a nezahrnul celou výši odstupného do příjmu v měsíci výplaty odstupného, Postup tohoto soudu velmi oceňujeme, protože tento zaměstnanec by se v případě provedení celé srážky v měsíci výplaty odstupného dostal do „sociální pasti“, jednak by nedostal odstupné a podle novelizovaného zákona o zaměstnanosti by mu nenáležela ani podpora v nezaměstnanosti, protože mu vznikl nárok na odstupné... Doporučujeme v obdobném případě kontaktovat toho, kdo nařídil výkon rozhodnutí, aby umožnil postup podle § 285 OSŘ.

33/2011 Máme kontrolu z Inspektorátu práce, která nám chce dát do zápisu, že nedodržujeme u zaměstnanců zaručenou mzdu, protože mají v pracovní smlouvě uvedenu základní mzdu, která je nižší než zaručená mzda. V naší organizaci poskytujeme podle vnitřního mzdového předpisu základní mzdu, která je sice nižší než zaručená mzda, ale k této mzdě je možné přiznat prémie až do výše 50% základní mzdy. Celková mzda včetně všech příplatků a těchto prémie dosahuje potom každý měsíc zaručené mzdy. Jakým způsobem se můžeme bránit?

Zaručenou mzdou je mzda nebo plat, na kterou zaměstnanci vzniklo právo podle tohoto zákona, smlouvy, vnitřního předpisu, mzdového nebo platového výměru (§ 112 odst. 1 ZP). Nedosáhne-li mzda bez mzdy za práci přesčas, příplatku za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu a neděli nejnižší úrovně zaručené mzdy, je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci doplatek do zaručené mzdy (§ 112 odst. 3 ZP). Mzda je definována v § 109 odst. 2 ZP jako peněžitě plnění poskytované zaměstnanci za práci. Z těchto ustanovení vyplývá, že pro posouzení, zda byla dodržena zaručená mzda (ale i minimální mzda), se do mzdy zahrnují veškeré mzdové složky s výjimkou výše uvedených složek (přesčas, svátek, noc apod.). Tzn., že kontrolní orgán by měl vzít celkovou měsíční mzdu zaměstnance, tj. včetně prémie (případně odměn, osobního ohodnocení apod.) a ponížit ji o nezahrnované složky mzdy a takto zjištěnou výslednou výši mzdy porovnat s nejnižší úrovní zaručené mzdy platné pro danou skupinu prací. To, co má zaměstnanec stanoveno jako základní mzdu, není při zjišťování dodržení zaručené mzdy rozhodující.

34/2011 Od 1. ledna 2012 má být údajně zvýšen počet hodin, které bude možno odpracovat na základě dohody práce na 300. Nebude opět doplněna do zákoníku práce povinnost, že se musí jednat o splnění jednorázového úkolu a nikoliv o opakující se činnost?

Podle navržené novely zákoníku práce by měl od 1. 1. 2012 skutečně vzrůst rozsah práce, na který se dohoda o provedení práce uzavírá, na 300 hodin. Podle navržených změn v zákonu o nemocenském pojištění by se ale z odměny z takovéto dohody, která by byla vyšší než 5000 Kč, odvádělo nemocenské pojištění. Zároveň by se odvádělo, při splnění určitých podmínek, i důchodové pojištění. Co se týče odvodu zdravotního pojištění, je navrženo, aby se odvádělo rovněž při příjmu nad 5000 Kč (resp. 2000 Kč jako u DPČ).

35/2011 Zaměstnanci srážíme výživné ve výši 3000 Kč na základě dohody s manželkou (tedy bez soudního příkazu). Nyní na tohoto zaměstnance přišla

nepřednostní pohledávka od soudního exekutora na částku přes 30000 Kč. Jsme povinni zařadit tuto pohledávku na první místo z první třetiny, když výživné není nařízeno soudně? Je možné v tomto případě považovat dítě, pro které srážíme výživné, jako osobu, již je povinen poskytovat výživné podle OSŘ?

Jestliže Vám zaměstnanec předložil dohodu o srážení výživného před tím, než byl doručen exekuční příkaz, získala tato pohledávka první místo dle pořadí. V tomto případě budete postupovat tak, že zaměstnanci nejprve srazíte na výživné z druhé třetiny a z částky, kterou lze srazit bez omezení (jde o přednostní pohledávku). V případě, že takto vypočtená částka nestačí na pokrytí celého výživného, srazíte z první třetiny chybějící část do 3000 Kč a zbytek z první třetiny odešlete soudnímu exekutorovi. K druhému dotazu sdělujeme, že podle NV 595/2006 Sb. nelze započíst jednu čtvrtinu nezabavitelné částky na osobu v jejíž prospěch byl nařízen výkon rozhodnutí pro pohledávky výživného. Ve Vašem případě nebyl nařízen výkon rozhodnutí, ale výživné je sráženo na základě dohody, takže lze toto dítě považovat za osobu, které je zaměstnanec povinen poskytovat výživné.

36/2011 Jsme pekárna a někteří naši zaměstnanci nastupují na směnu již ve 2 hodiny ráno (míchají těsta) a další až od půl čtvrté ráno (dávají chléb a pečivo péct). Jak je to u těchto zaměstnanců s posuzováním, zda se jedná o zaměstnance pracujícího v noci a jak je to s poskytováním příplatku za práci v noci?

Podle § 78 odst. 1 písm. l) ZP se za zaměstnance pracujícího v noci považuje zaměstnanec, který během noční doby pravidelně odpracuje nejméně 3 hodiny ze své pracovní doby v rámci 24 hodin po sobě jdoucích. Z této definice vyplývá, že zaměstnanci nastupující ve 2 hodiny ráno jsou zaměstnanci pracující v noci a musí se podrobovat pravidelným lékařským prohlídkám (§ 94 odst. 2 ZP) a mít zajištěno přiměřené sociální zajištění, zejména možnost občerstvení (§ 94 odst. 3 ZP). Zaměstnanci, kteří nastupují ve 3,30 hodiny ráno se již nepovažují za zaměstnance pracující v noci, ale všem těmto zaměstnancům bez rozdílu náleží podle § 116 ZP příplatek nejméně ve výši 10% průměrného výdělku, protože v době od 22,00 do 6,00 hod. odpracovali nějaký čas. Podle § 141 odst. 2 ZP náleží mzda i za zlomky hodin odpracované v noční době.

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO:

VŠECHNY DNEŠNÍ DĚTI JSOU ZÍTŘEJŠÍ ROZČAROVANÍ IDEALISTÉ.

Důchodový věk pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977

Rok narození	mužů	Důchodový věk činí u				
		žen s počtem vychovaných dětí				
		0	1	2	3 a 4	5 a více
1936	60r+2m	57r	56r	55r	54r	53r
1937	60r+4m	57r	56r	55r	54r	53r
1938	60r+6m	57r	56r	55r	54r	53r
1939	60r+8m	57r+4m	56r	55r	54r	53r
1940	60r+10m	57r+8m	56r+4m	55r	54r	53r
1941	61r	58r	56r+8m	55r+4m	54r	53r
1942	61r+2m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m	53r
1943	61r+4m	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m	53r+4m
1944	61r+6m	59r	57r+8m	56r+4m	55r	53r+8m
1945	61r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m	54r
1946	61r+10m	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m
1947	62r	60r	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m
1948	62r+2m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m	55r
1949	62r+4m	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m
1950	62r+6m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m
1951	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	56r
1952	62r+10m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m
1953	63r	62r	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m
1954	63r+2m	62r+4m	61r	59r+8m	58r+4m	57r
1955	63r+4m	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m
1956	63r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m
1957	63r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+4m	58r

1958	63r+10m	63r+10m	62r+8m	61r+2m	59r+8m	58r+4m
1959	64r	64r	63r+2m	61r+8m	60r+2m	58r+8m
1960	64r+2m	64r+2m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+2m
1961	64r+4m	64r+4m	64r+2m	62r+8m	61r+2m	59r+8m
1962	64r+6m	64r+6m	64r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+2m
1963	64r+8m	64r+8m	64r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m
1964	64r+10m	64r+10m	64r+10m	64r+2m	62r+8m	61r+2m
1965	65r	65r	65r	64r+8m	63r+2m	61r+8m
1966	65r+2m	65r+2m	65r+2m	65r+2m	63r+8m	62r+2m
1967	65r+4m	65r+4m	65r+4m	65r+4m	64r+2m	62r+8m
1968	65r+6m	65r+6m	65r+6m	65r+6m	64r+8m	63r+2m
1969	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+2m	63r+8m
1970	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+8m	64r+2m
1971	66r	66r	66r	66r	66r	64r+8m
1972	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	65r+2m
1973	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	65r+8m
1974	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+2m
1975	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m
1976	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m
1977	67r	67r	67r	67r	67r	67r

Vysvětlivky:

“r” znamená rok

“m” znamená kalendářní měsíc.”.